

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CŽV

Student: Vladěna ONDOKOVÁ

Obor: ČJ - NJ

Název práce v českém jazyce: Antická dimenze prostoru v Předzpěvu Kollárovy Slávy dcery

Název práce v anglickém jazyce: Ancient Space Dimension in the Prelude to Kollár 's Slávy dcera

Vedoucí práce: Mgr. Iva Krejčová, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Věra Brožová, Ph.D.

Vladka Ondoková si předsevzala ambiciózní, nicméně pozoruhodný záměr, poukázat ve své bakalářské práci na antickou dimenzi časoprostoru v porovnání popisů zlatého věku v dílech antických autorů, zejm. Ovidia, s obrazem slovanského dávnověku v předzpěvu Kollárovy *Slávy dcery* (1832). Podnětem k její bakalářské práci byla studie Dalibora Turečka „Krajina jako mytologický prostor: „Předzpěv“ ke Kollárově *Slávy dceři* v kolektivní monografii *České literární romantično* (Brno: Host) z r. 2012, ale též neméně inspirativní Pelánova studie o vztahu Kollárova díla k textům Petrarce a Danta Alighierioho, Kiss Szemánovy práce o Kollárovi, v neposlední řadě určitě Jirániho práce o antických ohlasech v Kollárově *Slávy dceři* ad.

Autorka rozdělila práci na několik podkapitol: první kapitola zmapovala vliv antického dědictví na Jana Kollára coby humanisticky vzdělaného kazatele a pedagoga a čerpala především z jeho *Paměti z mladších let života*, se zaměřením na jeho klasické vzdělání a četbu. Kromě toho si Vladka Ondoková v *Pamětech* povšimla i Kollárovy stylizace sebe samotného a určité příznačné rétoriky, jež se s tím úžeji pojí (Ondoková 2015, s. 7). Právě s tím souvisí její inspirativní postřeh, co se týče diskurzu dobově vnímaného chápání „českého klasicismu“ jako fenoménu do jisté míry spjatému s didaktizujícími momenty, resp. využívání antické topologie k moralizování (v návaznosti na vzor Kollárových učitelů), a tudíž k zásobárně didaktických exemplů (Ibid., s. 10). Podstatným rysem Kollárova rétorického gesta je přitom vnímání sama sebe jako osamocenému subjektu, který občas utíká do azylu přírody, resp. s tím pak souvisí v osobní, ale posléze též v literární rovině využití antické topiky k tvorbě krajinných emblémů (locus amoenus coby korelát starověké Arkadie) (Ibid., s. 11).

Druhá kapitola o zlatém věku ozřejmila literárněhistorický nástin geneze toposu zlatého

věku, především prostřednictvím analýzy důležitých motivů Ovidiových *Proměn*. Autorka se zaměřila na témata, která se vyskytují i v Kollárově *Předzpěvu*, např. locus amoenus, mořeplavba, zemědělství, metalurgie atd., jejich sémantický potenciál se ale s ohledem na jiný dobový kontext u Kollára proměnil. V této kapitole oceňuji především vnímavou práci autorky s řadou cizojazyčných titulů z odborné literatury, které jí pomáhají na malém prostoru dostatečně výstižně pojmenovat klíčové body, důležité pro následující kapitolu – samotné jádro práce – interpretaci Kollárova *Předzpěvu* ve vztahu k Ovidiovým *Proměnám*, v níž se autorka pokusila zodpovědět otázku, jakým způsobem se vybraná antická témata podílela na utváření posvátného prostoru Slovanů v Kollárově *Předzpěvu*.

V komparaci Ovidiových *Proměn* a jejich konceptu zlatého věku a Kollárova předzpěvu k *Slávy dceři* se přitom Vladka Ondoková opřela o literárněteoretický koncept Bachtinova chronotopu. Příhodně neoponechala porovnání jen v rovině Ovidius versus Kollár, ale vnesla do interpretace i Herderovu kapitolu o Slovanech a všimla si, jakým způsobem Kollár s oběma texty pracuje, co opomíná, doplňuje, popř. reinterpretuje. Došla k zajímavému závěru, že „diskurz zlatého věku [...] Kollárovi poskytuje spíše jen formální oporu, když přejímá tradiční motiviku spjatou se zlatým věkem, ale vykládá ji v přímém rozporu se smyslem, který je jí přikládán v antických textech.“ (Ibid., s. 40). Takže na jedné straně se tu prokazuje, že Kollár využíval v *Předzpěvu* prvky antické motiviky z popisu zlatého věku jako formální oporu, antika mu byla velkým estetickým vzorem a současně, řečeno slovy Vladky, „poetickým rádcem“, který zpětně potvrzuje svou exkluzivitou roli Kollára jako umělce. Na druhé straně u Kollára dochází k reinterpetaci těchto antických motivů v návaznosti na Herderův v obrození ideologizovaný koncept slovanství, přičemž ale zůstávají zachovány jisté utopické rysy zašlého zlatého věku slovanského dávnověku, jež umožňují remodelovat krajinu jako konstrukt, byť ne zcela v pozici tzv. primitivní (prosté) společnosti, ale v podobě technicky vyspělé slovanské civilizace na určité právní úrovni.

Vzhledem k tvůrčímu a pečlivému zpracování tématu, bohaté základně odborné cizojazyčné literatury, stylové vytříbenosti slohu a slibnému potenciálu práce rozpracovat ji v budoucnu do velice zajímavé případové studie, která reaguje na aktuální literárněvědné diskuse o diskurzivitě literatury v 19. století, **plně doporučuji bakalářskou práci Vladky Ondokové k obhajobě** a hodnotím ji jako výbornou.

V Praze dne 21. 8. 2015.....Mgr. Iva Krejčová, Ph.D.